

[Udenrigsministeren.]

et ansigt udadtil, som det ærede medlem hr. Rimstad sagde, og specielt det lille Danmark med den meget store og efterhånden meget udspecificerede udenrigshandel må måske på visse områder være indstillet på at ofre mere pr. indbygger, end større lande med en anden erhvervsstruktur kan nøjes med.

De betragtninger, der af de ærede ordførere er gjort gældende om enkeltheder vedrørende besparelsesmuligheder, skal jeg i det store og hele lade ligge til udvalget, men vil dog gøre et par enkelte bemærkninger.

Jeg burde måske ikke over for en i øvrigt så positiv tale som den, det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft holdt, give udtryk for skuffelse, men på et enkelt punkt var jeg lidt skuffet. Jeg er lidt skuffet over, at man på ny rejser tanken om nedlæggelse af nordiske ambassader, og jeg er lidt skuffet over, at man på ny vil komme med ideen om at nedlægge vor ambassadørstilling ved FN.

Hvad de nordiske ambassaders arbejde angår, har vi prøvet at forenkle det. Vi har i praksis sparet ved at nedlægge embeder, fjerne embedsmænd både fra Oslo og fra Stockholm. Jeg vil naturligvis gerne i udvalget overveje enhver tanke om yderligere besparelser, hvor sådanne måtte anses for at være mulige, men jeg er meget skeptisk over for tanken om at nedlægge ambassadørstillingerne. Hvis man gør det, tror jeg faktisk, det vil blive et spørgsmål om at skifte navn på en embedsmand. Jeg tror ikke, der i realiteten kan spares penge. Vi må ikke glemme, at det, der foretages på de nordiske ambassader, ikke blot er vedligeholdelse af en politisk kontakt, som jeg erkender for de meget store spørgsmåls vedkommende lige så godt kan vedligeholdes — og ofte i praksis bliver det — ved, at jeg tager telefonen og ringer til min kollega, Halvard Lange, i Oslo eller til min kollega, Undén, i Stockholm. Vi har en meget, meget stor samhandel med Norge, Sverige, Finland og Island, en voksende samhandel, en samhandel, som i hvert fald for Norges og Sveriges vedkommende gerne skulle vokse yderligere nu, da vi får toldfrihed over for disse to

lande, efterhånden som aftalen inden for frihandelsområdet omsættes i praksis. Vi har desuden en stor skibsfart på disse lande, og vi har mange turister i disse lande. Vi har kulturelle forbindelser, som giver sig udtryk i stadig gentagne besøg hos hinanden, udstillinger, teater, film. Jeg tror ikke, jeg behøver at gå mere i enkeltheder. Det arbejde, der udføres på disse danske sendemandsposter i vore nordiske brødrelande, angår andet og meget mere end de politiske hovedlinjer, som begribeligvis i mange tilfælde kan aftales direkte mellem ministrene og embedskontorerne i hovedstæderne.

Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft kom også ind på det danske forslag til et dansk-norsk-svensk samarbejde om vore fremtidige repræsentationer i Liberia, Ghana og Nigeria og gjorde med rette opmærksom på, at her er udviklingen, der jo på disse områder løber hurtigt, allerede løbet foran ideen, idet det ser ud til, at alle tre nordiske lande vil have repræsentationer i Nigeria. Hermed slås en del af samarbejdsplanen i stykker — det må jeg uden videre erkende — men jeg vil også gerne henvise til det afsnit af Jens Christensens beretning fra hans rejse dernede, hvoraf fremgår, at dette på ingen måde hindrer, at der stadig er besparelser at hente ved et intimt nordisk samarbejde.

Jeg må måske her gøre den bemærkning til det ærede medlem hr. Aksel Larsen, at jeg tror ikke, den fælles udenrigstjeneste er nogen mulighed i praksis, heller ikke i disse nye lande, idet hvert af de nordiske lande ønsker at opretholde en selvstændig udenrigstjeneste. Det, man kan nå frem til, er besparelser og/eller større effekt ved et nærmere praktisk samarbejde mellem udenrigstjenesterne, der i øvrigt bevarer deres selvstændighed. Jeg tror også, at fælles bygning, kontorfællesskab, som det ærede medlem var inde på, vil være en af vejene, og jeg tror, at netop i Nigeria, Ghana og Liberia, for nu at holde os til dette praktiske eksempel, vil det være en af vejene frem.

Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft fastholdt også det gamle VK-forslag om at afbalancere de nødvendige merudgifter, som jo også fik tilslutning fra det ærede medlems side, ved flere nedlæggelser af